

اعلامیه حقوق جنسی

ارائه شده توسط «انجمن جهانی بهداشت جنسی» (WAS)

ترجمه شده توسط دکتر دکتتر

حقوق جنسی برای دستیابی به بالاترین سطح سلامت جنسی در دسترس، ضروری است. به همین خاطر، انجمن جهانی بهداشت جنسی، موارد زیر را در اعلامیه خود بیان و تایید می‌کند:

■ حقوق جنسی مبتنی بر حقوق بشر جهانی است که قبلاً در اسناد بین‌المللی و منطقه‌ای حقوق بشر، در قوانین اساسی و قوانین ملی، استانداردها و اصول حقوق بشر و دانش علمی مرتبط با تمایلات جنسی و سلامت جنسی انسان‌ها، به رسمیت شناخته شده است.

■ تمایلات جنسی، جنبه اصلی انسان بودن در طول زندگی به حساب می‌آید و شامل جنسیت، هویت‌ها و نقش‌های جنسیتی، گرایش جنسی، اروتیسم، لذت، صمیمیت و تولید مثل می‌شود. تمایلات جنسی در افکار، خیال‌پردازی‌ها، خواسته‌ها، باورها، نگرش‌ها، ارزش‌ها، رفتارها، اعمال، نقش‌ها و روابط، تجربه و بیان می‌شود. در حالی که تمایلات جنسی می‌تواند همه این ابعاد را شامل شود، ولی این تمایلات همیشه تجربه یا بیان نمی‌شوند. روابط جنسی تحت تاثیر عوامل بیولوژیکی، روانی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، قانونی، تاریخی، مذهبی و معنوی قرار دارند.

■ تمایلات جنسی منبع لذت و رفاه هستند و به تحقق و رضایت کلی کمک می‌کنند.

■ سلامت جنسی حالتی از رفاه جسمی، عاطفی، روانی و اجتماعی در رابطه با تمایلات جنسی است. در واقع سلامت جنسی به این معنی نیست که هیچ نوع بیماری، اختلال عملکرد یا ناتوانی در فرد دیده نمی‌شود. برای داشتن سلامت جنسی باید رویکردی مثبت و محترمانه جهت دستیابی به روابط جنسی وجود داشته باشد. همچنین، سلامت جنسی به امکان داشتن تجربیات جنسی لذت بخش و ایمن، عاری از اجبار، تبعیض و خشونت نیاز دارد.

■ سلامت جنسی را نمی‌شود بدون درک تمایلات جنسی، درک کنیم یا آن را وارد بخش عملیاتی کنیم.

■ برای دستیابی و حفظ سلامت جنسی، حقوق جنسی همه افراد باید مورد احترام قرار بگیرند و حقوق جنسی آنها محافظت و رعایت شود.

■ حقوق جنسی مبتنی بر آزادی ذاتی، کرامت و برابری همه انسان‌هاست و شامل تعهد به محافظت در برابر آسیب می‌شود.

در واقع اینطور می‌توان گفت که حقوق جنسی بخشی از حقوق بشر هستند که به تمایلات جنسی مربوط می‌شوند. این حقوق عبارتند از:

۱. حق برابری و عدم تبعیض

هر فرد حق دارد که از کلیه حقوق جنسی مندرج در این اعلامیه برخوردار باشد. همچنین نباید هیچ‌گونه تمایزی بین افراد گذاشته شود. تمایزهایی از قبیل: نژاد، قومیت، رنگ، جنس، زبان، مذهب، عقاید سیاسی یا عقاید دیگر، مبداء، محل سکونت، دارایی، تولد، معلولیت، سن، ملیت، وضعیت تاهل، وضعیت خانوادگی، گرایش جنسی، هویت و بیان جنسیت، وضعیت سلامت، وضعیت اقتصادی، اجتماعی و سایر وضعیت‌ها.

۲. حق زندگی، آزادی و امنیت شخص

هر فرد حق زندگی، آزادی و امنیت دارد که نمی‌توان آنها را خودسرانه تهدید و محدود کرد یا به دلایل مرتبط با تمایلات جنسی آنها را سلب کرد. این موارد عبارتند از: گرایش جنسی، رفتار و اعمال جنسی توافقی، هویت و بیان جنسیتی، دسترسی یا ارائه خدمات مرتبط با سلامت جنسی و باروری.

۳. حق استقلال و تمامیت بدنی

هر فرد حق کنترل و تصمیم‌گیری آزادانه در مورد مسائل مربوط به تمایلات جنسی و بدن خود را دارد. این شامل انتخاب رفتارها، اعمال، شرکا و روابط جنسی با رعایت حقوق دیگران می‌شود. برای اینکه بتوانیم تصمیم‌گیری آزاد و آگاهانه داشته باشیم، باید قبل از هر گونه آزمایش، مداخله، درمان، جراحی یا تحقیقات مرتبط به مسائل جنسی، رضایت آزاد و آگاهانه داشته باشیم.

۴. حق عاری بودن از شکنجه و رفتار یا مجازات ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز

هر فرد باید از شکنجه و رفتار یا مجازات ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز مرتبط با تمایلات جنسی مانند اعمال سنتی مضر، عاری باشد. بعضی از این اعمال مضر عبارتند از: عقیم سازی اجباری، پیشگیری از بارداری یا سقط جنین و سایر اشکال شکنجه، رفتار ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز که به دلایل مربوط به جنسیت، گرایش جنسی، هویت و بیان جنسیتی و تنوع بدنی فرد صورت می‌گیرند.

۵. حق رهایی از هر گونه خشونت و اجبار

هر فرد باید از خشونت و اجبار مربوط به مسائل جنسی، از جمله: تجاوز جنسی، آزار جنسی، قلدری، بهره‌کشی جنسی و برده‌داری، قاجاق برای اهداف استثمار جنسی و آزمایش باکرگی عاری باشد. این خشونت‌ها و آزمایش‌ها به دلیل اعمال جنسی واقعی یا ادراک شده، گرایش جنسی، هویت و بیان جنسیتی و تنوع بدنی انجام می‌شوند.

۶. حق حریم خصوصی

هر فرد حق دارد که در مورد تمایلات جنسی، زندگی جنسی و انتخاب‌های مربوط به بدن خود، روابط و اعمال جنسی توافقی، حریم خصوصی داشته باشد و در آنها دخالت و مداخله خودسرانه اتفاق نیفتد. این یعنی اطلاعات شخصی مرتبط با تمایلات جنسی افراد نباید افشا شود.

۷. حق برخورداری از بالاترین استانداردهای قابل دستیابی سلامت، از جمله سلامت جنسی. با امکان تجربه‌های جنسی لذت‌بخش، رضایت‌بخش و ایمن

هر فرد حق دارد از بالاترین سطح سلامت و رفاه در رابطه با تمایلات جنسی، از جمله امکان تجربه‌های جنسی لذت‌بخش، رضایت‌بخش و ایمن برخوردار باشد. این امر مستلزم در دسترس بودن، قابل قبول بودن خدمات بهداشتی با کیفیت و دسترسی به شرایطی است که بر سلامت از جمله سلامت جنسی تاثیر می‌گذارد و آن را تعیین می‌کند.

۸. حق برخورداری از مزایای پیشرفت علمی و کاربرد آن

هر فرد حق دارد از مزایای پیشرفت علمی و کاربردهای آن در رابطه، بهره‌مند شود.

۹. حق داشتن اطلاعات

هر فرد باید از طریق منابع مختلف به اطلاعات علمی دقیق و قابل فهم مرتبط با جنسیت، سلامت جنسی و حقوق جنسی دسترسی داشته باشد. چنین اطلاعاتی نباید خودسرانه سانسور، پنهان یا عمداً به طور نادرست ارائه شوند.

۱۰. حق آموزش جنسی و درک آن

هر فرد حق دارد از آموزش‌های جنسی برخوردار شود. آموزش جامع جنسیت باید با سن مطابقت داشته باشد. همچنین از نظر علمی دقیق، دارای صلاح فرهنگی و مبتنی بر حقوق بشر، برابری جنسیتی و لذت باشد.

۱۱. حق انعقاد، تشکیل و انحلال ازدواج و سایر انواع روابط مشابه بر اساس تساوی و رضایت کامل و آزاد

هر فرد حق انتخاب دارد که ازدواج بکند یا نه، همچنین آزادانه و با رضایت کامل وارد سایر روابط مشابه شود. همه افراد باید برای وارد شدن به رابطه یا انحلال آن، از شرایط و حقوق مساوی برخوردار باشند. این حقوق شامل حقوق مساوی از رفاه اجتماعی می‌شود.

۱۲. حق تصمیم‌گیری در مورد بچه‌دار شدن، تعداد و فاصله بین فرزندان، داشتن اطلاعات و ابزار برای انجام این کار

هر فرد حق دارد که در مورد بچه‌دار شدن و تعداد و فاصله بین آنها تصمیم بگیرد. استفاده از این حق مستلزم دسترسی به شرایطی است که بر سلامت و رفاه تاثیر می‌گذارد و تعیین کننده آن است. این حقوق عبارتند از: خدمات بهداشت جنسی و باروری مرتبط با بارداری، پیشگیری از بارداری، تمام کردن بارداری و فرزندخواندگی.

۱۳. حق آزادی اندیشه، عقیده و بیان

هر فرد حق آزادی اندیشه، عقیده و بیان در مورد تمایلات جنسی رو دارد و حق دارد تمایلات جنسی خود را از طریق ظاهر، ارتباط و رفتار با رعایت حقوق دیگران ابراز کند.

۱۴. حق آزادی تشکل و اجتماعات مسالمت آمیز

هر فرد حق دارد تا به طور مسالمت آمیز در سازماندهی اجتماعات، گردهمایی‌ها و تظاهرات، حضور داشته باشد. در این اماکن باید از حقوق جنسی و سلامت جنسی دفاع شود.

۱۵. حق مشارکت در زندگی عمومی و سیاسی

هر فردی حق برخورداری از محیطی را دارد که مشارکت فعال، آزاد و معنادار در جنبه‌های مدنی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و سایر جنبه‌های زندگی انسانی در سطوح محلی، ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی رو ممکن بسازد. به ویژه، همه افراد حق دارند در توسعه و اجرای سیاست‌هایی که رفاه آنها را تعیین می‌کند، از جمله تمایلات جنسی و سلامت جنسی آنها، مشارکت کنند.

۱۶. حق دسترسی به عدالت، چاره‌جویی و جبران خسارت

هر فرد حق دسترسی به عدالت، چاره‌جویی و جبران خسارت برای نقض حقوق جنسی خود رو دارد. برای این امر باید اقدامات موثر، کافی، در دسترس و مناسب آموزشی، قضایی و ... وجود داشته باشند. برای برپایی عدالت، باید راه‌حل‌هایی مثل جبران خسارت از طریق استرداد، توانبخشی و تضمین عدم تکرار در نظر گرفته شوند.

انجمن جهانی بهداشت جنسی (WAS)، یک گروه چند رشته‌ای و در سطح جهانی است که از انجمن‌های علمی، سازمان‌های غیردولتی و متخصصان در زمینه جنسیت انسانی تشکیل می‌شود. این انجمن با توسعه، ترویج و حمایت از جنسیت و مسائل جنسی، سلامت جنسی را در طول عمر و در سراسر جهان ارتقا می‌دهد. انجمن جهانی بهداشت جنسی، این کار را با اقدامات حمایتی، شبکه سازی، تسهیل تبادل اطلاعات، ایده‌ها و تجربیات و پیشبرد تحقیقات جنسی مبتنی بر مسائل علمی، آموزش جنسی و جنسیت شناسی بالینی با رویکردی فرا رشته‌ای انجام می‌دهد.

اعلامیه حقوق جنسی که در این مطلب به آن پرداختیم، در اصل در سیزدهمین کنگره جهانی جنسیت شناسی در والنسیا، اسپانیا در سال ۱۹۹۷ اعلام شد و سپس در سال ۱۹۹۹، در هنگ کنگ درباره آن تجدید نظر شد. این بیانیه تجدید نظر شده توسط شورای مشورتی WAS، در مارس ۲۰۱۴ تصویب شد.

 drdr.ir

 (۰۲۱) ۴۲۱۹ ۸۰۰۰

 sales@drdr.doctor

  ۰۹۳۳ ۲۰۹ ۸۰۰۰

  drdr.ir